

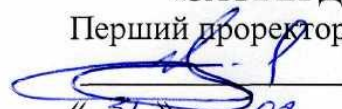
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Гугнін Е. А.

« 31 » 08 20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СПІЛЬНА КОМЕРЦІЙНА ТА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА
ІНТЕГРАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЄС**

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Запоріжжя 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні стратегії лідерства: міжнародні аспекти» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

«___» _____, 20__ року - 17 с.

Розробники: Козицька Г.В., к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «17» 08 2020 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

«17» 08 2020 року (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «18» 08 20__ року № 1

«18» 08 2020 року Голова (М.В.Дедков)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; ОП «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5,3	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		22 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		58 год.	84 год.
Індивідуальні завдання:			
- год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35,6 % до 64,4 %

для заочної форми навчання – 6,67 % до 93,33 %

1. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу «Спільна комерційна та регіональна політики інтеграційного розвитку ЄС» обумовлена особливостями сучасної світової економіки для якої визначальною характеристикою є посилення регіональної економічної та політичної інтеграції. Принципи регіонального розвитку спрямовані на вирішення економічних та соціальних проблем, що потребує тісної співпраці між урядами, бізнес-організаціями і соціальними групами на кожному рівні. Європейська інтеграція України є стратегічним курсом, що закріплений Конституцією України і може бути успішно реалізованим лише за умови наявності спеціалістів із зовнішньоекономічної діяльності, які володіють теорією і практикою організації співробітництва з різними структурами Європейського Союзу та основними засадами формування спільної комерційної й регіональної політики та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційного розвитку ЄС.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо реалізації спільної комерційної та регіональної політики інтеграційного розвитку ЄС попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як: «Історія міжнародних економічних відносин», «Міжнародні економічні відносини», «Економіка бізнес-структур», «Основи зовнішньоекономічної діяльності», «Міжнародні інституції», «Міжнародний бізнес». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Управління міжнародними компаніями».

Мета викладання навчальної дисципліни «Спільна комерційна та регіональна політика інтеграційного розвитку ЄС» полягає у формуванні у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей щодо аналізу, оцінки і особливостей спільної комерційної й регіональної політики інтеграційного розвитку ЄС на основі закономірностей взаємодії країн-учасників та оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів в умовах транскордонної інтеграції.

Завданнями навчальної дисципліни є формування системи знань у студентів щодо сутності спільної комерційної й регіональної політики інтеграційного розвитку; розуміння інструментів реалізації регіональної та комерційної політики ЄС; вміння виокремлювати переваги та загрози міжрегіонального співробітництва; вміння використовувати отримані знання в практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральну компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 2. Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції;

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема;

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку;

СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях;

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них;

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

СК 15. Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України;

очікувані програмні результати навчання:

РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних та екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;

РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції;

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування об'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку;

РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега- макро-, мезо- і макрорівнях;

РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування;

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи дослідження комерційної та регіональної політики ЄС.

Тема 1. Сутність комерційної та регіональної політики ЄС

Поняття регіональної політики ЄС. Мета регіональної політики ЄС. Принципи реалізації регіональної політики ЄС. Регіональні проблеми у країнах ЄС. Сучасна модель ЄС для інтегрованого регіонального розвитку. Співпраця країн-учасників на всіх рівнях. Інтеграція нових країн-учасників.

Торговельна політика ЄС та етапи її формування. Принципи та складові комерційної політик. Преференційна торгівля.

Тема 2. Фінансові ресурси регіональної політики ЄС.

Фінансові механізми регіональної політики (структурні фонди). «Спеціалізація» структурних фондів. Основні цілі регіональної політики ЄС. Головний напрям у регіональній політиці ЄС. Головні напрями фінансування регіонів.

Тема 3. Номенклатура територіальних одиниць системи регіонів ЄС.

Номенклатура територіальних одиниць для статистики NUTS. Диференціація регіонів за рівнем економічного розвитку. Причини територіальних диспропорцій.

Тема 4. Інструменти проведення регіональної політики ЄС.

Сутність ініціативи ЄС. Ініціативи програм: INTERREG, URBANIZATION, LEADER+, EQUAL. Специфічні програми регіонального розвитку. Програми та фонди Європейського Союзу, що доступні для України.

Змістовний модуль 2. Особливості проведення регіональної політики в країнах-членах ЄС. Транскордонне співробітництво країн.

Тема 5. Особливості проведення регіональної політики в Польщі.

Етапи розробки регіональної політики Польщі. Оцінювання регіональної політики Польщі в процесі вступу до ЄС. Спеціальні фінансові інструменти підтримки регіонального розвитку. Інституційні рамки регіональної політики на центральному та регіональному рівні. Система моніторингу і контролю відповідності вимогам ЄС.

Тема 6. Особливості проведення регіональної політики в країнах Центральної та Східної Європи у контексті вступу до ЄС.

Етапи формування регіональної політики в країнах Центральної та Східної Європи. Оцінка політики регіонального розвитку в країнах Центральної та Східної Європи процесі вступу в ЄС. Територіальна статистична система, що відповідає класифікації NUTS Європейського Союзу. Інституційні рамки регіональної політики та розвитку. Фінансове забезпечення регіонального розвитку. Співвідношення між регіональною політикою і регіональним врядуванням.

Тема 7. Єврорегіони у рамках транскордонного співробітництва країн. Розвиток транскордонного співробітництва.

Сутність поняття «єврорегіон». Передумови їх виникнення. Єврорегіони, які створенні за участі областей України. Проблеми функціонування Єврорегіонів. Заходи підвищення ефективності Єврорегіонів.

Тема 8. Європейська політика сусідства та східне партнерство.

Сутність, мета, принципи та концепція європейської політики сусідства. Тенденції розвитку Європейської політики сусідства. Сутність, принципи Східного партнерства. Програми та ініціативи ЄС в рамках Східного партнерства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
лк		пр	лаб	інд	с.р.	лк		пр	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 Теоретичні основи дослідження комерційної та регіональної політики ЄС												
Тема 1. Сутність комерційної та регіональної політики ЄС	11	2	1			8	11	0,5	0,25			10,25
Тема 2. Фінансові ресурси регіональної політики ЄС	11	2	1			8	11	0,5	0,25			10,25
Тема 3. Номенклатура територіальних одиниць системи регіонів ЄС	11	2	1			8	11	0,5	0,25			10,25
Тема 4. Інструменти проведення регіональної політики ЄС	12	4	1			7	12	0,5	0,25			11,25
Разом за змістовим модулем 1	45	10	4			31	45	2	1			42
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Особливості проведення регіональної політики в країнах-членах ЄС. Транскордонне співробітництво країн												
Тема 1. Особливості проведення регіональної політики в Польщі	11	2	1			8	11	0,5	0,25			10,25
Тема 2. Особливості проведення регіональної політики в країнах Центральної та Східної Європи в контексті вступу до ЄС	11	4	2			5	11	0,5	0,25			10,25
Тема 3. Єврорегіони у рамках транс кордонного співробітництва країн. Розвиток транс кордонного співробітництва	11	2	1			8	11	0,5	0,25			10,25
Тема 4. Європейська політика сусідства та східне партнерство	12	4	2			6	12	0,5	0,25			11,25
Разом за змістовим	45	12	6			27	45	1,5	1			42

модулем 2												
Усього годин	90	22	10			58	90	4	2			84
ІНДЗ			-	-					-	-	-	
Усього годин	90	22	10			58	90	4	2			84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Сутність комерційної та регіональної політики ЄС	1	0,25
2	Фінансові ресурси регіональної політики ЄС	1	0,25
3	Номенклатура територіальних одиниць системи регіонів ЄС	1	0,25
4	Інструменти проведення регіональної політики ЄС	1	0,25
5	Особливості проведення регіональної політики в Польщі	1	0,25
6	Особливості проведення регіональної політики в країнах Центральної та Східної Європи в контексті вступу до ЄС	2	0,25
7	Єврорегіони у рамках транскордонного співробітництва країн. Розвиток транскордонного співробітництва	1	0,25
8	Європейська політика сусідства та східне партнерство	2	0,25
	Разом	10	2

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Сутність комерційної та регіональної політики ЄС	8	10,25
2	Фінансові ресурси регіональної політики ЄС	8	10,25
3	Номенклатура територіальних одиниць системи регіонів ЄС	8	10,25
4	Інструменти проведення регіональної політики ЄС	7	11,25
5	Особливості проведення регіональної політики в Польщі	8	10,25
6	Особливості проведення регіональної політики в країнах Центральної та Східної Європи в контексті вступу до ЄС	5	10,25
7	Єврорегіони у рамках транскордонного співробітництва країн. Розвиток транскордонного співробітництва	8	10,25
8	Європейська політика сусідства та східне партнерство	6	11,25
	Разом	58	84

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – підготовка доповіді та презентації на тему:

1. Принципи європейської регіональної політики
2. Визначення спеціалізації регіонів за рахунок використання їх переваг.
3. Вибір критеріїв визначення рівнів NUTS.

4. Принципи класифікації регіонів ЄС відповідно до NUTS.
5. Визначення причин територіальних диспропорцій регіонів.
6. Проведення оцінки міжрегіональних відмінностей на рівні економічного розвитку регіонів.
7. Здійснення обґрунтування пріоритетних цілей фінансування регіонів.
8. Визначення пріоритетних об'єктів фінансування регіональних ініціатив.
9. Фінансові механізми регіональної політики та структурні фонди.
10. Конкурентна політика як інструмент регіонального розвитку ЄС.
11. Особливості підтримки регіонального розвитку в країнах з великим дефіцитом бюджету.
12. Поняття «єврорегіон», передумови їх виникнення.
13. Участь України у транскордонному співробітництві ЄС.
14. Визначення напрямів взаємодії відповідно до Програми прикордонного співробітництва.
15. Визначення напрямів взаємодії відповідно до Програми співпраці Східного партнерства.
16. Виокремлення переваг міжрегіонального співробітництва України та ЄС.

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

Індивідуальні завдання для денної та заочної форми навчання виконується в межах розподілу годин самостійної роботи.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань, містять узагальнений теоретичний матеріал, який є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних аспектах досліджуваної теми та даються рекомендації для самостійної роботи гад відповідними темами. Формами навчання виступають інформативні, аналітичні та проблемні лекції. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- дискусія – для стимулювання пізнавального процесу, залучення здобувачів до активного обговорення різноманітних точок зору тієї чи іншої проблеми, до аргументації чужої та своєї позиції;
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації;
- кейс-метод або метод ситуаційних вправ – метод, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності, сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розкриває здібності поводити аналіз і діагностику проблем;
- ділова гра – метод пошуку рішень в умовній проблемній ситуації, що застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них

навичок прийняття рішення в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей;

- метод проектів – освітня технологія, спрямована на отримання здобувачами вищої освіти знань у тісному зв'язку з життєвою практикою.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
<p>РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних та екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1)</p> <p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3)</p> <p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)</p>
<p>РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1)</p> <p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування об'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.</p>	<p>Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2)</p> <p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних</p>

	економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)
РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега- макро-, мезо- і макрорівнях.	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях (СК 4)
РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11) Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3) Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Спільна комерційна та регіональна політика інтеграційного розвитку ЄС» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 2 змістовних модулів, які містять 8 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька

політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (залік – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до заліку). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Спільна комерційна та регіональна політика інтеграційного розвитку ЄС» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Спільна комерційна та регіональна політика інтеграційного розвитку ЄС» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовний модуль 1									
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	40	100
7	8	7	8	7	8	7	8		
30				30					

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Спільна комерційна та регіональна політики інтеграційного розвитку ЄС».
2. Методичні вказівки з підготовки семінарських занять та індивідуальних робіт з дисципліни «Спільна комерційна та регіональна політики інтеграційного розвитку ЄС» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.
3. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Спільна комерційна та регіональна політики інтеграційного розвитку ЄС» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.

15. Рекомендована література

Базова

1. Білозубенко В.С., Іваненко І.А. Європейська інтеграція: навч.-метод. посіб. / В.С. Білозубенко, І.А. Іваненко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. – 67 с.
2. Довідник з європейської інтеграції / [під ред. О. Б. Чернеги]; – Л.: Магнолія 2006, 2012. – 382 с.
3. Європейська Рамкова Конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або властями (ETS No 106). – Мадрид, 21 травня 1980 р. European Outline Convention on transfrontier cooperation between territorial communities authorities from Madrid, 21.05.1980.
4. Європейський Союз : Історія і засади функціонування : навч. посіб. – 2-ге вид., виправ, і доп. / Копійка В.В., Шинкаренко Т.І. – К., 2012. – 759 с.
5. Копійка В.В. Україна та Європейський Союз / В.В. Копійка, В.А. Манжола, Н.М. Весела. – К. : Знання, 2012. – 78 с.
6. Кухарська Н.О. Україна в сучасних інтеграційних процесах : навчальний посібник / Н.О. Кухарська. – Одеса: «Атлант ВОІ СОІУ», 2015. – 186 с.
7. Регіональна політика Європейського Союзу : підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. – К.: КНЕУ, 2016. – 495 с.
8. Прушківська Е.В. Європейська інтеграція : навчальн. посіб. Е.В. Прушківська, Л.Л. Лазебна. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2015. – 272 с.
9. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем : навч. посіб. / за ред. Л.Д. Чекаленко. – К. : Дип. акад. України при МЗС України, 2013. – 624 с.

10. Стрельцов В. Ю. Європейська економічна інтеграція: навч. посіб. / [за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудика]. – Харків : ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 148 с.
11. Шамбровський Г.О. Регіональна політика Європейського Союзу: навч. посіб. / Г.О. Шамбровський. – К. : Знання, 2011. – 187 с.
12. Шеремет Т.Г. Регіональна політика Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / Т.Г. Шеремет – Донецьк : ДонНУЕТ, 2013 . – 169 с.

Допоміжна

1. Бочаров С. Європейська інтеграція: польський досвід та українські перспективи / С. Бочаров // Вісник Львівського університету. Сер.: Міжнародні відносини. – 2012. – Вип. 31. – С. 37-42.
2. Денисенко К.Ю. Теоретичні моделі європейської інтеграції / К.Ю. Денисенко, В.М. Якібчук // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук, праць / ред. кол. : В.В. Копійка (гол. ред.) та ін. – К., 2011. – Вип. 103 (у 2-х ч.), Ч. II. – С. 76-79.
3. Молдован О. Інтеграція до ЄС: досвід Польщі та виклики для України / О. Молдован // Флот України. – 2013. – 12 жовтня (№ 63). – С. 10.
4. Палагнюк Ю. Механізми інтеграції держав Центральної та Східної Європи у Європейський Союз / Ю. Палагнюк // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук, праць / редкол. : СМ. Серьогін (голов, ред) та ін. – Дніпропетровськ, 2013. – Вип. 4 (19). – С. 115-123.
5. Прохорова В.М. Європейський досвід щодо формування регіональної політики / В.М. Прохорова // Наука й економіка. – 2014. – №2 (34). С. 186-191.
6. Прушківська Е.В. Тенденції зовнішньоекономічної діяльності Запорізького регіону в контексті євроінтеграції / Е.В. Прушківська, Ю.В. Шишова // Економічний вісник. – Д.: НГУ, 2017. – №2 (57) – С.97-108.
7. Прушківська Е.В. Аналіз тенденцій торговельно-економічних відносин Італії з країнами світу / Е.В. Прушківська, І.В. Карнаух // Економічний вісник. – Д.: НГУ, 2018. – №2(62) – С.79-94.
8. Prushkivska E.V. Foreign direct investment of the European Union in Poland / E.V. Prushkivska, A.I. Meleschenko, N.V. Lobach // Економічний простір. – №135. – 2018 – С.25-31.
9. Романюта Е. Вплив посилення інтеграційних процесів на податкову політику країн ЄС / Е. Романюта // Журнал європейської економіки. – 2015. – № 4. – С 438-455.
10. Савка О.В. Регіональна політика Польщі - уроки для України , О.В. Савка // Вісник МДУ. Серія: Історія. Політологія. Збірник наук, праць. – Вип. 12. – Маріуполь. – 2015. – С. 277-283.
11. Сидорук Т. Політика сусідства Європейського Союзу у Східній Європі: модель інтеграції без членства: монографія / Т. Сидорук. – Львів: ПАЮ, 2012. – 444 с.
12. Трегуб О. І. Теоретичні засади європейської інтеграції / О.І. Трегуб // Грані. – 2013. – № 9. – С 148-153.
13. Турчин Я. Перспективи східного партнерства в умовах геополітичних та безпекових змін східноєвропейського регіону / Я. Турчин // Політичні науки. – 2016. – № 1. – Т. 2. – С. 61-68.
14. Швидюк С. Регіональна політика Польщі: ретроспектива і погляд у майбутнє / С. Швидюк // Політологічні та соціологічні студії. Т. XII. Політичні виміри процесів європейської інтеграції : зб. наук, праць / наук. ред. А. М. Круглашов. Чернівці: Букрек, 2013. – С.313-325.

16. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu/>
2. Офіційний сайт Світової Організації Торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [// stat. wto .org/](http://stat.wto.org/)
3. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД). Economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org>.
4. Андрухович Т. Саміт Східного партнерства: надія чи розчарування для України? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.polradio.p1/5/132/Artykul/207767>.
5. Гайдай Д. Яке майбутнє у Східного партнерства? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iwr.org.ua/ukr/public/1506.html>
6. Достал В. Тренди Східного партнерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iwr.org.ua/ukr/public/1502.html>
7. Дубовик Б. Досвід міжнародної співпраці в рамках єврорегіонів. Перспективи України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uspishnaukraina.com.ua/index.php?long=uk&theme=analytics>.
8. Номенклатура територіальних одиниць для статистики (NUTS) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eri.org.ua/?page=1227>
9. Козицька Г.В. Становлення електронної торгівлі в процесі євроінтеграції України. *Ефективна економіка*. 2019. № 8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7227>
10. Парно Л. «Східне партнерство» та Україна: які перспективи? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novaukraina.org/news/urn:news:ID41D7A>
11. Commission staff working document. Document accompanying the Commission Communication on Regional Policy contributing to smart growth in Europe 2020 COM (2010) 553 final [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/communic/smart_growth/annex_comm2010_553.pdf.
12. Communication from the Commission to the Council and the European parliament. Financial Perspectives 2007-2013, Brussels, 14.7.2004 COM (2004) 487 final. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eur-lex.europa.eu/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0487:FIN:EN:PDF>.
13. European Commission 29.6.2011 Communication from the commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee of the Regions A Budget for Europe 2020 – Part II : Policy fiches [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/health/programme/docs/maff_2020_fiches_en.pdf.
14. EU Cohesion Policy 2014 – 2020: legislative proposals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm.